הוה ליה בגזלן. משום דכל דכר מחזיקין ליה כחזקת מי שהיה בידו ואם היו שני עדים לא הוה מהימן למימר דידי חטפי השתא נמי כיון דמודה הוה ליה כגזלן ות"ת ומיהמניה בשבועה דדידיה חטף מיגו דלא בעי אמר לא חטפי הוה מהימן דכה"ג אמר כשוף המוכר את הבית (נ"ב דף ע:) נכי מפקיד אצל חבירו בשטר דנאמן לומר בשבועה החזרתי לך ולא מ"ל ליה היאך שטרך בידי מאי בעי במיגו דלא בעי אמר נאמנו נאמן בשבועה (ה) ויש לומר דיבא לשקר בדבר שהעד מכחישו כדאשכחן בחזקת הבתים (שם דף נ:; ושם) גבי רבא בר שרשום דקאמר לקוח בידי לא מצית אמרת דהא נפק עלה קלא דאריעא דיממי היא ואין אדם טוען בדלון דבר שהקול מכחישו מיהו צריכא לטעמא דמחויב שבועה ואינו יכול לישבע דמשום דבלא שבועה לא היה מושם להכחיש את העד ואיכא מיגו אבל לישבע בדבר שהעד מכחישו זה ולא קשה לו כמו בדבר שהקול מכחישו: **ואמר** בר חורה שבועה למחויב לה. תימה דהוה ליה למימר (ב) ואמר יחלוקו דהכי הלכתא דאמר לקמן פרק כל הנשבעין (דף מז. ושם) עבד רב נחמן עובדא יחלוקו ועוד תימה דר' אבא הוא דאומר מזרה שבועה למחויב לה כדאמרת התם מנסכא דהכא ומ"כ הוה ליה למימר הכל מודים בעד אחד וכשנגדו מחוק דחייב כר' אבא:

שמע מינה משביע עדי קרקע חייב. קאי נמי אהכל מודים בעד סוטה:

אבל בפירה והודאה אימא לא. (ג) קלת תימה להר"ר יעקב דאורליינ"ש דכפירה והודאה שמעינן נמי מרישא דטעמא כשכפר תוך כדי דיבור אף שני חייב משום דראשון נמי יכול לחזור עליו ולהודות דאי לאו דיכול לחזור ולהודות שני אמאי חייב:

הא

ומחלוקת בעדי סוטה בעדי סתירה מר סבר דבר הגורם לממון כממון דמי וחייב ומר סבר אלאו כממון דמי ופטור הכל מודים בשכנגדו חשוד על השבועה הכל מודים בעד אחד דר' אבא הכל מודים בשכנגדו חשוד על השבועה דחשיד מאן אילימא דחשיד לוה דאמר ליה מלוה אי אתית אסהדת לי הוה משתבענא ושקילנא ולימא ליה מי יימר דמשתבעת אלא כגון ששניהן חשודין דאמר מר חזרה שבועה למחויב לה ומתוך שאינו יכול לישבע משלם הכל מודים בעד אחד דר' אבא דדהוא גברא דחטף נסכא מחבריה אתא לקמיה דר' אמי הוה יתיב ר' אבא קמיה אזל אייתי חד סהדא דמיחטף חטפה מיניה אמר ליה אין חטפי ודידי חטפי א"ר אמי היכי לדייני דייני להאי דינא לישלם ליכא תרי סהדי ליפטרייה הא איכא חד סהדא דמחטף חטף לישתבע כיון דאמר אין חטפי ודידי חטפי הוה ליה כגזלן א"ל ר' אבא הוה ליה מחויב שבועה ואינו יכול לישבע וכל המחויב שבועה ואינו יכול לישבע משלם אמר רב פפא הכל מודים בעד מיתה שהוא חייב והכל מודים בעד מיתה שהוא פטור הכל מודים בעד מיתה שהוא פטור דאמר לה לדידה ולא אמר להו לבית דין דתנן האשה שאמרה מת בעלי תנשא מת בעלי תחייבם הכל מודים בעד מיתה שהוא חייב דלא אמר לדידה ולא אמר להו לבית דין שמע מינה משביע עדי קרקע חייב דלמא דתפישא מטלטלי: כפר אחד והודה אחד כו': השתא בזה אחר זה דתרוייהו קא כפרי אמרת הראשון חייב והשני פטור כפר אחד והודה אחד מיבעיא לא צריכא כגון שכפרו שניהן וחזר אחד מהן והודה בתוך כדי דיבור והא קא משמע לן דתוך כדי דיבור כדיבור דמי בשלמא לרב חסדא דמוקי לה להא כרבי יוסי הגלילי רישא אפשר לצמצם וסיפא דתוך כדי דיבור כדיבור דמי אלא לרבי יוחנן רישא תוך כדי דיבור סיפא תוך כדי דיבור תרתי למה לי מהו דתימא ה"מ כפירה וכפירה אבל כפירה והודאה אימא לא קמ"ל: היו שתי כיתי עדים כפרה הראשונה ואח"כ כפרה השניה: בשלמא שניה תתחייב דכפרה לה ראשונה אלא ראשונה אמאי

הא

מודה בה: הוה ליה מחויב שבועה. על כרחו אם בא להחזיק בה הוא עליו ליכנע שלא חטף שאין החוטף נאמן לומר שלי חטפתי חזר היא השבועה שהעד ממיינו ליכנע על מה שהעד מעיד ואינו יכול ליכנע שהרי מודה לדבריו: **בעד מיפס.** בעד אחד היודע באשה שמת בעלה והמציעתו שיעיד בה כדי שתטול כתובתה מן היורשים: **שהוא פטור.** ואע"ג שעד אחד נאמן בעדות זו והפסידה ממון בכפירתו: **כגון דאמר לה לדידה.** מון לכ"ד מת בעליך ולא אמר עדותו בכ"ד כשהמציעתו לפי שהיא יכולה לילך לב"ד ולומר מת בעלי ולא תהא צריכה לשום עד דתנן האשה שאמרה נאמנת: **ת"מ משביע עדי קרקע חייב.** לשון שאילה היא. מהכא נשמע דמסירה ליה לרב פפא שהמשביע עדים על עדות קרקע וכפרו שחייבים ולקמן (דף מ:) פליגי תנאי ואמוראי ועד אמיתה) עד קרקע הוא שהכתובה אינה נגבית אלא מן הקרקע. ומשני דלמא הא דרב פפא דהוי תפסה מטלטלי דבעל מחיים ואם העיד זה עדותו היתה תופסתן בכתובתה: **השתא כוף אחד זה דתרוייהו כפרי.** דתמי למימר דאשון מה מועיל לך אם העדתיך הלא כפר השני אחר' הכי אמרת הראשון חייב הואיל ועדיין לא כפר השני: **כפר האחד והודה אחד מיבעיא.** דהכופר חייב: **הא קמ"ל דתוך כדי דיבור כדיבור דמי.** ויכול לחזור וכי אינטריך מתני' אלו לאשמועינן חיובא דכופר אלא לאשמועינן שהשני פטור: **בשלמא לרב חסדא דמוקי להיא.** דכפרו שניהן כאחת כמלומלמין וכר' יוסי הגלילי אכתי לא אשמועינן דתוך כדי דיבור כדיבור דמי אינטריך לן דכדיבור דמי: **כפירה וכפירה.** כפר השני בתוך כדי דיבורו של הראשון אשמועינן רישא דהוי חייב כאחת לחייבה לשני וכסיפא אשמועינן כפר וחזר והודה בתוך כדי דיבור ליכול לחזור בו ועדות האחרונה עדות: **דכפרה לה ראשונה.** ואין לו עדים אלא אלו ונמצא שהפסידוהו בכפירתן:

הא

כתי עדים כפרה הראשונה ואח"כ כפרה השניה שתיהן חייבות מפני שהעדות יכולה להתקיים בשתיהן ואקשינן בשלמא שניה חייבין דכבר כפרה לה הראשונה אלא ראשונה אמאי חייבין

עין משפט נר מצוה

ג א מיי' פ"י מהל' שטיות הל' ז:
נא ב ג ד מיי' שם הל' ט והלכה י:
נב ה ו מיי' פ"ד מהל' טוען הלכה ח וס"ל מהלכות גזלה הל' יד ועיין כ"מ סמג עשין לה טוש"ע ח"מ סי' עה סעיף יג וסי' שסד ס"ג:
נג ז מיי' פי"ב מהל' גזילות הל' טו סמג עשין ו טוש"ע אה"ע סי' ח סעיף מג:
נד ח מיי' פ"א מהל' שטיות הל' יא:
נה ט מיי' שם הל' יב:
נו י מיי' שם הל' יד:

מסורת הש"ס

ה) [לקמן מז.], כ) לקמן דף מז. כ"ב דף לב:, ג) [נ"ב תוס' לקמן מז. ד"ה הוהן], ד) יבמות דף נב: דף קיד: עדיות פ"ח מי"ב, ה) [לקמן ל:], ו) כס"ל: מימה,

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה הוה ליה וכו' ר"ל דידה. נ"ב כחזקת הבתים דף לד מבואר בתוס' דמסקי דשפיר בתוס' ר"ל דבר מיל מצרינן מיגו בכה"ג והכי משמע בספר תרומת הדשן סי' ש"ל דדברי התוס' אמרי אהבדי: (ב) ר"ה ואמר וכו' דהוה ליה למימר יחלוקו כל"ל ותיבת ואמר נמחק: (ג) ר"ה אבל וכו' קלת תימה. נ"ב והכ"ר תירץ קושיא זו ע"ש:

מוסף רש"י

היכי לדייני דייני להאי דינא. שאילו היו שנים מעידים אותו שחטף, היינו מחייבין אותו לשלם. שאין אדם נאמן לחטוף דבר מיד מבירו ולומר שלי הוי חוטף אלא אם כן יש לו עדים, דהעמד ממון על חזקתו וזה המוחזק בו אין אדם יכול להוציאו ממנו בלא ראיה, והחוטף ממנו גזלן נמור ואי נמי לא היה כאן עד אחד שחטף, כי אמר נמי חטפי ודידי חטפי מהימן, מיגו דאי הוה בעי הוה אמר לא חטפי, שהרי אנו רואים אותו מוחזק בנחמן, אי נמי כי איכא חד עד שחטף אילו היה זה מכחישו ליטר לא חטפתי כי היה נשבע אלא חטף להכחיש את העד, דעד אחד קם הוא לשבועה, וכגון דלכים הללו היה הדין פשוט, אבל הכא דאיכא עד אחד שחטף וזה לא אינו מכחישו אלא מודה שודאי חטף ודידיה חטף, היכי ליתיינו דייני להאי דינא (דשב"ם ב"ב לז.). לישלם. הכא מודה לחטף ולא כל הימנו של כל חוטף לומר שלי חטפתי, ליכא תרי סהדי. ומיגו דאי בעי למימר לא חטפי, מהימן נמי למימר דידי חטפי העד (שם). לישתבע. הכא (לקמן מז.). **ליפטרייה.** משום דאי מינו, הא איכא חד סהדא. ואי אמר לא חטפתי הוה בעי לאשתביעי להכחיש את העד (שם). לישתבע. את הבועה שהעד מחייבו אינו יכול, דהא מודה לחטף והעד מחייבו ליכנע אלא חטף, ובגי הך שבועה הוא סבול כגזלן אצל כל שבועות, והא ליכא למימר ליאשתבע דדידיה חטף, שאין זו שבועה המוטלת עליו (שם). מת בעלי תנשא. אם אין כאן יחוס (יבמות צז:).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com